

Општина БИТОЛА

АКЦИОНЕН ПЛАН

за одржливост на програмите за ХИВ и туберколоза кои се имплементираат во Општина БИТОЛА

за периодот 01 Јануари 2014 - 31 Декември 2016 година

Проект: Одржување на ниска преваленца на ХИВ во РМ, одржлив развој

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД
2. РАЗВОЕН ПРОЦЕС И УЧЕСТВО
3. АКТУЕЛНИ СОСТОЈБИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ОПШТИНА БИТОЛА
  - 3.1. *Програми за превенција од ХИВ и туберколоза кои се имплементираат во Битола*
4. ЦЕЛИ НА АКЦИОНИОТ ПЛАН
5. АКЦИОНЕН ПЛАН
6. РИЗИЦИ И МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА РИЗИЦИТЕ
7. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА
8. ИЗГОТВУВАЧИ НА АКЦИОНИОТ ПЛАН
9. УСВОЈУВАЊЕ

1. ВОВЕД

ХИВ/СИДА е глобален, серизен и сложен проблем од највисок здравствен, социјален и економски приоритет. Превенцијата на ХИВ/СИДА бара координиран, континуиран и сеопфатен пристап на глобално, регионално, национално и локално ниво.

Според последните податоци од 162 случаи ХИВ/СИДА заклучно со септември 2012 во Р. Македонија 6 се регистрирани во Општина Битола. Планирањето на досегашните активности за превенција на ХИВ/СИДА во Република Македонија се одвивало централизирано, а во реализацијата учествувале и локалните владини и невладини институции и организации, пред сè Центрите за јавно здравје, најчесто преку своите епидемиолошките служби, локалните НВО опфатени со програмата на Глобалниот фонд за ХИВ/СИДА, маларија и туберкулоза раководена од Министерството за здравство.

Главна цел на Акциониот план за одржување на програмите за ХИВ и туберкулоза кои се имплементираат во Општина Битола е да се развие излезна стратегија за надолнување и преземање на дел од активностите кои ги содржат програмите за превенција од ХИВ во општина Битола и со тоа ја одржи ниската преваленца на ХИВ меѓу населението преку организиран, координиран и сеопфатен пристап, според начелото на споделена одговорност и низ конкретни активности.

Во подготвување на Предлог Акциониот план и планирањето на активностите учествуваа бројни релевантни фактори на Општина Битола, претставници на локалната самоуправа, на локалните институции од здравствениот, социјалниот, образовниот, секторот за внатрешни работи, локални експерти, претставници на медиумите и на невладиниот сектор.

Од именуваните претставниците на локалната заедница на Општина Битола формирана е работната група која во тек на септември-октомври 2013 го изработи документот на Предлог Акциониот план за период јануари 2014 - декември 2016 год. Во периодот на реализација на Акциониот план се очекува работната група да се конституира во Локално координативно тело одговорно за остварување на Акциониот план.

2. РАЗВОЕН ПРОЦЕС

Иницијативата за изработка на Акциониот план за одржување на програмите за ХИВ и туберкулоза кои се имплементираат во Општина Битола произлегува од проектот „Одржување на ниска преваленца на ХИВ во РМ, одржлив развој, реализиран во соработка на Министерството за здравство на Република Македонија и Интернетник Проект Гостивар (ИПГ) со грант од Глобал фонд.

Согласно проектните активности, во иницијалниот период беа реализирани работни средби со локални претставници од релевантни институции и организации, а кои учествуваа во детектирање и дефинирање на проблемите поврзани со ХИВ/СИДА во нивната локална заедница.

Следствено на тоа се одржаа три дводневни работни средби. Работната група имаше задача да ги идентификува постоечките проблеми, последици, ризици и недостатоци на полето на ХИВ/СИДА во однос на превенцијата во сопствената локална заедница, да ги дефинира и приоритизира потребите и да ги осмисли целите и активностите на Предлог Акциониот план.

Во завршната фаза на изработка на документот, истиот е презентираан пред Работната група и сите забелешки се внесени во завршната верзија на Предлог Акциониот план. Предлог Акциониот план за одржување на програмите за ХИВ и туберкулоза кои се

имплементираат во Општина Битола ќе биде даден на усвојување на Советот на општина Битола на седница во Јануари 2014 година.

Работна група од претставници на локалната заедница на општина Битола која учествуваше во изработка на Предлог Акциониот план:

Име и презиме:	Организација/Институција:
1. Анита Ангелевска	Општина Битола
2. Виолета Налевска	Општина Битола
3. Марија Врчкоска	Центар за јавно здравје - Битола
4. Тони Коњановски	Центар за јавно здравје – Битола
5. Живомир Цветковски	ЈЗУ Клиничка Болница - Битола
6. Омер Сулејмани	ЈЗУ Клиничка Болница - Битола
7. Силвана Цветковска	ЈЗУ Клиничка Болница - Битола
8. Сашо Кочанковски	ЈЗУ Клиничка Болница – Битола
9. Теута Усеини	ЈЗУ Клиничка Болница - Битола
10. Дејан Цветановски	СВР - Битола
11. Зоран Стеваноски	СВР - Битола
12. Лилјана Стојановска	СВР - Битола
13. Благој Георгиев	КПУ Затвор - Битола
14. Елка Тодорова	КПУ Затвор - Битола
15. Сашо Бојовски	КПУ Затвор - Битола
16. Марија Иванова Сидоровска	КПУ Затвор - Битола
17. Славко Гацовски	КПУ Затвор - Битола
18. Трајанче К. Масамоска	КПУ Затвор - Битола
19. Лена Христовска	КПУ Затвор - Битола
20. Мирослав Стојанов	СОУ Ѓорѓи Наумов - Битола
21. Борче Бејковски	НВО Виа Вита - Битола
22. Билјана Бејковска	НВО Виа Вита - Битола
23. Дарко Бошков	НВО Виа Вита - Битола
24. Христијан Веловски	НВО Виа Вита - Битола
25. Марија Наумчевска	НВО Виа Вита - Битола
26. Ивица Стојкоски	НВО ИПГ – Гостивар
27. Сашо Мерџаноски	НВО ИПГ - Гостивар

3. АКТУЕЛНИ СОСТОЈБИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ОПШТИНА БИТОЛА

Република Македонија

Вкупниот биланс на лица со ХИВ/СИДА во Македонија во периодот од 1987-2012 (заклучно со 30 септември 2012) изнесува 162 (120 лица болни од СИДА, 42 ХИВ позитивни, 69 починати);

Во моментот во Р. Македонија живеат 93 лица со ХИВ/СИДА, 42 хив +, 51 болни од сида,

Во 2011 год. има 6 нови случаи од кои 4 се ХИВ позитивни, а 2 болни од СИДА.

Во 2012 год. има досега 16 нови случаи од кои 11 ХИВ позитивни и 5 болни од СИДА.

РЕГИОН БИТОЛА

6 ХИВ/СИДА - 3 заболени од СИДА + 3 ХИВ +,

По пол – 4 лица од машки пол, 2 лица од женски пол,

Две лица (1 лице од машки и 1 лице од женски пол) починале.

3.1 Програми за превенција од ХИВ и туберкулоза кои се имплементираат во Битола

ПРОГРАМА: Намалување на штети од употреба на дроги

Оваа програма во Битола се имплементира од 2001 година

Тимот кој работи на оваа програма е составен од: координатор, асистент координатор, теренски работници, медицинско лице, социјален работник, советувачи, гејткисери, лаборанти, волонтери

Програмата опфаќа:

Теренска работа: Директен контакт со клиентите на отворени сцени, станови, куќи, паркови, и други локации за размена на стерилен прибор за инјектирање, кондоми, медицински материјали, опрема, едукативни материјали. Отстранување на искористената опрема за инјектирање од познати локации, делење на специјални канти за искористената опрема на лица што инјектираат во приватни станови и куќи.

Канцеларијата во Битола работи секој работен ден, при што корисниците добиваат бесплатни медицински, социјални и психолошки услуги, се делат едукативно - информативни материјали, им се даваат дополнителни совети и препораки, се упатуваат на понатамошен третман.

Медицински услуги: Прием на корисниците, нивно медицинско згрижување и давање на прва помош: чистење на рани, премачкување со антибиотски масти, прашоци и спрејови како и правење на преврски, упатување до соодветни здравствени институции, пр. соодветни одделенија при Клиничка болница Битола, МАНУ, Клиника за ГЕХ Скопје, Инфективна Клиника и др. , препорака за антибиотска терапија во консултација со матичен лекар и други совети и сервиси.

Социјална работа: Помагање на корисниците во нивната ресоцијализација, преку директна комуникација со сите институции кои би можеле да помогнат во намалување и третман на постоечките и новите корисници на дроги, социјални и здравствени установи и други институции, информации за остварување на социјална и правна помош, документи за лична идентификација, посета на корисниците во нивни домови и придружба до соодветни институции.

Досега се опфатени 803 корисници.

ПРОГРАМА: Поддршка на сексуални работници и нивни семејства - СР програма

Оваа програма започнува со имплементација во Битола од 2014 година.

Тимот кој работи на оваа програма е составен од: координатор, теренски работници, медицинско лице, социјален работник, психолог и волонтери.

Програмата опфаќа:

Теренска работа: Посета на кафе барови, приватни станови и куќи и други локации, делење на кондоми, лубриканти, информативен материјал и хигиенски пакети, информирање и запознавање на клиентите во врска со СР програмата, активности кои се насочени кон заштита од ХИВ/СИДА и други СПИ, употреба на различни видови контрацептивни средства за безбеден секс, информирање за штетните последици од употреба и неправилна употреба на дроги, делење на стерлини игли и шприцеви.

Теренската работа ќе се одвива во Битола, а врз основа на повеќе локации: градски и приградски.

Активности во дневниот центар: посетена на дневниот центар, информации и консултации за добивање на социјална помош, здравствено осигурување, документи за лична идентификација, посредување при процедури, заедничка посета со клиенти во институции и невладини организации, бесплатни гинеколошки прегледи, бесплатни психолошки услуги, како и одржување на едукативни и креативни работилници на разни теми со СР и нивни семејства, козметички и фризерски услуги, донирање на храна и облека.

ПРОГРАМА: Доброволно, доверливо советување и тестирање за ХИВ/СИДА и Хепатит Ц (ДДСТ)

Програмата опфаќа бесплатно советување и тестирање, едукација, давање на информации за ХИВ/СИДА, Хепатит Б и Хепатит Ц.

Два пати месечно на одредена локација во Битола доаѓа возило, опремено со мини лабораторија. Се врши пред и пост советување и тестирање а резултатите се добиваат веднаш. Клиентите се водат под шифра. Тимовите се состојат од координатор, советувачи, лаборанти и гејткипери.

Програмата се имплементира од страна на НВО ВИА ВИТА во координација и соработка со НВО ХЕРА Скопје.

ПРОГРАМА: Мобилна амбуланта за гинеколошки услуги

Целта на оваа програма е да се подобри пристапноста и квалитетот на услугите од областа на сексуалното и репродуктивното здравје помеѓу тешко достапните популации, лица кои инјектираат дрога (ЛИД), сексуални работници (СР), како и жените од руралните средини кои имаат ограничен или воопшто немаат пристап до сервисите за СРЗ во локалните здравствени установи.

Преку мобилната клиника за СРЗ се нудат бесплатни гинеколошки и дерматовенеролошки услуги, ПАП тестови, вклучително и дијагностика, третман и превенција на трансмисија на сексуално преносливи инфекции (СПИ), ХИВ тестирање, контрацепција и кондоми.

Обучениот персонал која што работи на оваа програма се состои од: координатор, гинеколог и 2 медицински сестри. Корисниците се водат под шифра. За еден дел од тестирањата резултатите се соопштуваат веднаш, додека за другиот дел од тестирањата, после две недели.

Програмата се имплементира од страна на НВО ВИА ВИТА во соработка со НВО ХЕРА Скопје.

Програма: ДОТС интервенции во РМ – Туберкулоза и ХИВ/СИДА

Преку својот обучен персонал, НВО ВИА ВИТА спроведува едукации за туберкулоза и ХИВ/СИДА.

Едукациите пред се се наменети за корисниците на дроги , СР и нивните најблиски (партнери, членови на потесното семејство и пријатели), затвореници, млади и др. целни групи и имаат за цел да ги запознаат со основните информации за туберкулозата поврзана со ХИВ/СИДА, можностите за лекување и третман.

Во рамки на едукациите на учесниците се делат хигиенско - прехранбени пакети.

На годишно ниво со едукациите се опфаќаат поголем број на корисници и истите се водат под шифра.

Програмата се имплементира од страна на НВО ВИА ВИТА во координација и соработка со НВО ХОПС Скопје).

Центар за превенција и третман на болести на зависност

Центарот за превенција и третман на болести на зависност ја спроведува програмата за одржување со Метадон.

Метадонскиот центар во Битола започна со работа од 2007 година.

Капацитетот на Метадонскиот центар е 60 лица, но бројот се движи помеѓу 80 и 100 .

Бројот на зависници кои се опфатени со програмата е до 254 лица.

Метадонскиот центар опфаќа 6 (шест) градови: Битола, Прилеп, Ресен, Демир Хисар, Новаци и Могила.

4. ЦЕЛИ НА АКЦИОНИОТ ПЛАН

Стратешка цел	Конкретни цели
1. Обезбедување институционална поддршка за одржливост на програмите за превенција од ХИВ/СИДА кои се имплементираат во општина Битола	1. ЗАЕДНИЧКА АКЦИЈА НА РЕЛЕВАНТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ВО ОПШТИНА БИТОЛА ЗА ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА НА ЛОКАЛНО НИВО
	2. АКТУЕЛИЗАЦИЈА НА ПОТРЕБАТА ОД ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА КАЈ ОПШТАТА ПОПУЛАЦИЈА СО ВКЛУЧЕНОСТ НА РИЗИЧНИТЕ ГРУПИ
	3. ВКЛУЧУВАЊЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ОД ОПШТИНА БИТОЛА ВО ПОДДРШКА НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА
	4. НАМАЛУВАЊЕ НА СТИГМАТА И ДИСКРИМИНАЦИЈАТА ВО ЈАВНИ, ЗДРАВСТВЕНИ И ОБРАЗОВНИ ИНСТИТУЦИИ И ВО ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА

5. АКЦИОНЕН ПЛАН

АКЦИОНЕН ПЛАН

Стратешка цел:

Обезбедување институционална поддршка за одржливост на програмите за превенција од ХИВ/СИДА кои се имплементираат во општина Битола

Конкретни цели:		Активности	Очекуван Резултат	Индикатор	Потребни ресурси	Институции/ Организации	Време	Буџет
1. Конкретна цел:	ЗАЕДНИЧКА АКЦИЈА НА РЕЛЕВАНТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ВО ОПШТИНА БИТОЛА ЗА ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА НА ЛОКАЛНО НИВО	1.1. Формирање на работна група	- Работна група во функција - Извршена поделба на улогите	Број на членови во групата и претставени институции	Човечки ресурси Финансиски ресурси	- Локална самоуправа - СВР Битола - отсек за превенција - КПУ Затвор Битола - НВО ВИА ВИТА - Клиничка болница - Центар за јавно здравје - Центар за социјални работи	2014	2000
		1.2. Административни подготовки за функционирање на работната група	- Записници од состаноци - Извештаи од работата на групата - Обебеден	Број на работни состаноци Документи за воспоставена соработка Протокол за функционирање	Човечки ресурси Материјално-технички ресурси Финансиски ресурси	- Локална самоуправа - - НВО ВИА ВИТА	2014	5000

			простор за работа	на работна група				
		1.3. Анализа на правната легислатива	• Издвоени законски можности за делување • Извештај од правни експерти од областа	Согледани законски можности и ограничувања	Човечки ресурси Институционални ресурси Финансиски ресурси	▪ Локална самоуправа - одделение за правни дејности	2014	
		1.4. Мониторинг на реализацијата на акциониот план	• Изготвен план за мониторинг	Извештај за реализираните активности	Човечки ресурси Институционални ресурси	▪ Локална самоуправа - ▪ СВР Битола - отсек за превенција ▪ КПУ Затвор Битола ▪ НВО ВИА ВИТА ▪ Клиничка болница ▪ Центар за јавно здравје ▪ Центар за социјални работи	2014-2016	12000
2. Конкретна цел:	АКТУЕЛИЗАЦИЈА НА ПОТРЕБАТА ОД ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА КАЈ ОПШТАТА ПОПУЛАЦИЈА СО ВКЛУЧЕНОСТ НА РИЗИЧНИТЕ ГРУПИ	2.1. Дистрибуција на информативно – едукативни флаери	• Информираност и едуцираност на локалното население за потребата од превенција	Содржина и број на испечатени и дистрибуирани флаери	Финансиски ресурси Човечки ресурси	▪ Локална самоуправа ▪ СВР Битола - отсек за превенција ▪ КПУ Затвор Битола ▪ НВО ВИА ВИТА	2014-2016	80000

				▪ Центар за јавно здравје ▪ Центар за социјални работи			
	2.2. Медиумска промоција преку локални медиуми и социјални мрежи	• Информираност и едуцираност на локалното население за потребата од превенција	Број на ТВ и радио емисии Посетеност на социјалните мрежи	Финансиски ресурси Човечки ресурси	▪ Локални медиуми ▪ СВР Битола - отсек за превенција ▪ КПУ Затвор Битола ▪ НВО ВИА ВИТА ▪ Центар за јавно здравје ▪ Центар за социјални работи	2014-2016	
	2.3. Промоција на превенцијата преку билборди, такси возила, градски автобуси...	• Информираност и едуцираност на локалното население за потребата од превенција	Број на билборди, такси возила и градски автобуси со промотивни пораки	Човечки ресурси	▪ НВО ВИА ВИТА	2015-2016	12000
	2.4. Организирање ХИВ караван и форум театар	• Одржан ХИВ караван и форум театар	Дистрибуирани промотивни материјали Утврден список на учесници Подготвено сценарио за форум театар	Финансиски средства Човечки ресурси Просторни услови	Локална самоуправа Локални медиуми Бизнис сектор	01.12.2014 01.12.2015 01.12.2016	900000

		2.5. Организирање хуманитарни акции за ризични групи	Организирани 3 хуманитарни акции	Број на хуманитарни акции Дефинирана порака Подготвени кутии за донации	Човечки ресурси	НВО ВИА ВИТА Црвен крст Бизнис сектор	01.12.2104 01.12.2015 01.12.2016	
		2.6. Организирање едукативни работилници	- Реализирани 3 работилници - Зголемена едуцираност на локалното население - Намалени стереотипи и предрасуди кај заедницата	Број на работилници Подготвени материјали	Финансиски средства Човечки ресурси Просторни услови	- Локална самоуправа - СВР Битола - отсек за превенција - КПУ Затвор Битола - НВО ВИА ВИТА - Клиничка болница - Центар за јавно здравје - Центар за социјални работи - Локални медиуми	2014-2016	90000
3.Конкретна цел:	ВКЛУЧУВАЊЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ОД ОПШТИНА БИТОЛА ВО ПОДДРШКА НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА	3.1. Реализација на превентивно едукативни програми во формалното образование	- Подигната свест кај учениците за значењето на превенцијата од ХИВ/СИДА - Информираност на младите ризиците од ХИВ/СИДА	Број на предавања Број на едуцирани ученици опфатени со предавањата	Човечки ресурси	Локална самоуправа Основни и средни училишта Центар за јавно здравје НВО ВИА ВИТА	2014 - 2016	60000

3.2. Бесплатни гинеколошки прегледи и тестирање	Извршени 100 гинеколошки прегледи и 100 тестирања	Број на извршени гинеколошки прегледи и тестирања	Човечки ресурси	Клиничка болница НВО ВИА ВИТА	2016	100000
3.3. Набавка и дистрибуција на кондоми, лубриканти и шприцеви	Набавени и дистрибуирани 20000 кондоми, лубриканти и шприцеви	Број на набавени и дистрибуирани кондоми, лубриканти и шприцеви	Финансиски средства Човечки ресурси	Бизнис сектор НВО ВИА ВИТА	2016	180000
3.4. Употреба на медицинска опрема и медицински материјали	Реализирани прегледи од страна на НВО ВИА ВИТА	Број на прегледи и употребена опрема и медицински материјали	Човечки ресурси	Бизнис сектор Црвен крст Клиничка болница НВО ВИА ВИТА	2016	100000
3.5. Советодавна поддршка на корисниците на програмите	Извршени 80 советувања и психо – социјални поддршки	Број на извршени советувања и дадени психо – социјални поддршки	Човечки ресурси	НВО ВИА ВИТА Центар за социјални работи	2016	80000
3.6. Идентификување на КД и СР и нивно упатување во НВО	Идентификувани и упатени КД и СР	Број на идентификувани и упатени КД и СР	Човечки ресурси	СВР Битола - КПУ Затвор Битола - Центар за социјални работи - НВО ВИА ВИТА	2016	50000
3.7. Собирање, складирање и уништување на медицинскиот	Соодветно собирање, складирање и уништување на	Соодветен простор за складирање, соодветен	Финансиски средства Човечки ресурси	Јавно претпријатие за комунални дејности при	2015	180000

		отпад	медицинскиот отпад	транспорт и соодветно уништување на медицинскиот отпад Количина на соодветно третиран медицински отпад	простор	Општина Битола		
		3.8. Развивање механизми за ресоцијализација на корисниците на програмите	Извршени 40 советувања и психо – социјални поддршки	Број на извршени советувања и дадени психо – социјални поддршки	Човечки ресурси	- НВО ВИА ВИТА - Центар за социјални работи - СВР Битола - КПУ Затвор Битола	2015	80000
		3.9. Реализација на теренско ХИВ тестирање	Отворено теренско ДДСТ ХИВ тестирање	Број на клиенти тестирани за ХИВ преку теренските ДДСТ центри Број на советувани клиенти за ХИВ инфекција /дроги преку теренските ДДСТ центри	Финансиски средства Човечки ресурси простор	- НВО ВИА ВИТА - Центар за јавно здравје	2016	30000
		3.10. Бесплатни здравствени прегледи, социјални услуги и едукација за КД	Извршени социјално-едукативни советувања и здравствени	Број на индивидуални советувања Број на здравствени	Човечки ресурси	- НВО ВИА ВИТА - Центар за јавно здравје - Клиничка болница	2016	30000

		и СР	прегледи на целни групи	прегледи		▪ Центар за социјални работи		
		3.11. Бесплатни сервиси за намалување на штети од употреба на дроги	• Дистрибуирана стерилна опрема за инјектирање	Опфатени 50% од ЛИД	Човечки ресурси	▪ НВО ВИА ВИТА ▪ Центар за јавно здравје ▪ Клиничка болница ▪ Центар за социјални работи	2016	50000
4.Конкретна цел:	НАМАЛУВАЊЕ НА СТИГМАТА И ДИСКРИМИНАЦИЈАТА ВО ЈАВНИ, ЗДРАВСТВЕНИ И ОБРАЗОВНИ ИНСТИТУЦИИ И ВО ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА	4.1. Проценка на стигмата и дискриминацијата во јавни, здравствени, образовни институции и кај локалното население	• Спроведено анкетање • Утврдени резултати за степенот на дискриминација и стигма	Наоди од анкетање	Човечки ресурси Финансиски ресурси	▪ Локална самоуправа ▪ СВР Битола ▪ НВО ВИА ВИТА ▪ КПУ Затвор Битола ▪ НВО ВИА ВИТА ▪ Центар за јавно здравје ▪ Центар за социјални работи	2014-2016	30000
		4.2. Кампања за намалување на стигма и дискриминација (медиумски спотови, музички хепенизи, работилници, плакати, флаери, социјални мрежи)	• Изведена кампања за намалување на стигма и дискриминација • Дистрибуирани информативни едукативни материјали • Снимени	Број на лица информирани преку кампањата за намалување на стигма и дискриминација Број на испечатени и дистрибуирани	Финансиски средства Човечки ресурси	▪ Локална самоуправа ▪ СВР Битола ▪ КПУ Затвор Битола ▪ НВО ВИА ВИТА ▪ Центар за јавно здравје ▪ Центар за социјални работи	2015	70000

			спотови • Реализирани концерти • Одржани работилници • Печатени и дистрибуирани плакати/флаери • Остварено бесплатно тестирање • Посетеност и информираност од социјалните мрежи	информативно - едукативни материјали според целни групи Број на снимени спотови Број на реализирани концерти Број на одржани работилници Број на обучени учесници Број на тестирања Број на членови на групи/лајкови		работи ▪ НВО ВИА ВИТА		

6. РИЗИЦИ И МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА РИЗИЦИТЕ

Конкретна цел 1. ЗАЕДНИЧКА АКЦИЈА НА РЕЛЕВАНТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ВО ОПШТИНА БИТОЛА ЗА ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА НА ЛОКАЛНО НИВО		
Активности (што ќе се преземе?)	Ризици	Мерки за ублажување на ризиците
1.1. Формирање на работна група	Социјален ризик – презаситеност на ангажираниот персонал Политички ризик – промена на менаџерскиот тим на институциите вклучени во проектот	• Соодветно презентирање на програмата, целите и активностите • Соодветно презентирање на акциониот план, целите и активностите пред институциите
1.2. Административни подготовки за функционирање на работната група	Технички ризик – недостаток на технички средства	• Економично распоредување на ресурси • Алокација на ресурси
1.3. Анализа на правната легислатива	Правен ризик – законски ограничувања	• Регулација на материјата со подзаконски акти
1.4. Мониторинг на реализацијата на акциониот план	Социјален ризик – презаситеност на ангажираниот персонал Технички ризик - некомпетентност	• Алокација на човечки ресурси • Поддршка од Локалната самоуправа • Партнерство на ниво на локална заедница

Конкретна цел 2. АКТУЕЛИЗАЦИЈА НА ПОТРЕБАТА ОД ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА КАЈ ОПШТАТА ПОПУЛАЦИЈА СО ВКЛУЧЕНОСТ НА РИЗИЧНИТЕ ГРУПИ		
Активности (што ќе се преземе?)	Ризици	Мерки за ублажување на ризиците
2.1. Дистрибуција на информативно – едукативни флаери	Технички ризик – нецелосна дистрибуција	• План за мониторинг и евалуација
2.2. Медиумска промоција преку локални медиуми и социјални мрежи	Технички ризик – нецелосна дистрибуција	• План за мониторинг и евалуација
2.3. Промоција на превенцијата преку билборди, такси возила, градски автобуси...	Технички ризик – стигматизација во средината	• Соодветно презентирање на целите
2.4. Организирање ХИВ караван и форум театар	Економски ризик – недостиг на финансии Технички ризик - некомпетентност	• Поддршка од Локалната самоуправа • Партнерство со бизнис секторот • Партнерство со НВО
2.5. Организирање хуманитарни акции за ризични групи	Технички ризик – недоволна информираност на локалната заедница	• Лобирање • Партнерство со НВО, медицински установи, училишта за промовирање
2.6. Организирање едукативни работилници	Економски ризик – недостиг на финансии Технички ризик – некомпетентност Социјален ризик – презаситеност на ангажираниот персонал	• Поддршка од Локалната самоуправа • Партнерство со бизнис секторот • Партнерство со НВО • Партнерство со релевантни институции • Алокација на човечки ресурси

Конкретна цел 3. ВКЛУЧУВАЊЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ОД ОПШТИНА БИТОЛА ВО ПОДДРШКА НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА

Активности (што ќе се преземе?)	Ризици	Мерки за ублажување на ризиците
3.1. Реализација на превентивно едукативни програми во формалното образование	Политички ризик – негативни политички рефлексии заради постоечката стигма за корисниците на програмите Социјален ризик - стигматизација на категориите лица СР и КД зависници во локалната заедница Технички ризик – национално усвојување на наставните програми	• Лобирање кај Локалната самоуправа • Партнерство со образовни институции • Едуцирање и информирање за намалување на стигмата
3.2. Бесплатни гинеколошки прегледи и тестирање	Економски ризик – недостиг на финансии Социјален ризик - стигматизација на категориите лица СР и КД зависници во локалната заедница	• Финансиска поддршка од бизнис секторот • Воспоставена кооперативност • Партнерство со НВО • Партнерство со медицински институции • Алокација на ресурси
3.3. Набавка и дистрибуција на кондоми, лубриканти и шприцеви	Економски ризик – недостиг на финансии Технички ризик – несоодветна дистрибуција Еколошки ризик – недоволна информираност за третманот на материјалите	• Партнерство со бизнис секторот • Воспоставена кооперативност • Партнерство со НВО
3.4. Употреба на медицинска опрема и медицински материјали	Економски ризик – недостиг на финансии	• Партнерство со бизнис секторот

	Социјален ризик - стигматизација на категориите лица СР и КД зависници во локалната заедница	• Воспоставена кооперативност • Партнерство со НВО • Партнерство со медицински институции • Дестигматизација преку кампањи и лобирање
3.5. Советодавна поддршка на корисниците на програмите	Економски ризик – недостиг на финансии Социјален ризик - стигматизација на категориите лица СР и КД зависници во локалната заедница	• Зајакнување на меѓуинституционална соработка • Дестигматизација преку кампањи и лобирање
3.6. Идентификување на КД и СР и нивно упатување во НВО	Технички ризик – неинформираност за програмите Технички ризик – некоординираност помеѓу институциите	• Воспоставена кооперативност • Лобирање • Партнерство со НВО
3.7. Собирање, складирање и уништување на медицинскиот отпад	Економски ризик – недостиг на финансии средства Еколошки ризик – специфичен третман на отпадот Политички ризик - недоволна соработка помеѓу локалната и централната власт	• Финансиска поддршка од бизнис секторот • Зголемување на институционалната одговорност • Поддршка од Локалната самоуправа и централната власт
3.8. Развивање механизми за ресоцијализација на корисниците на програмите	Социјален ризик - стигматизација на категориите лица СР и КД зависници во локалната заедница Технички ризик – некоординираност помеѓу институциите	• Воспоставена кооперативност • Партнерство со НВО • Партнерство со центарот за социјални работи • Партнерство со полициски структури • Поддршка од Локалната самоуправа • Дестигматизација преку

		кампањи и лобирање
3.9. Реализација на теренско ХИВ тестирање	Технички ризик - Невољна соработка помеѓу национални и локални институции	• Координирање на активностите
3.10. Бесплатни здравствени прегледи, социјални услуги и едукација за КД и СР	Економски ризик – недостиг на финансии Социјален ризик - стигматизација на категориите лица СР и КД зависници во локалната заедница	• Меѓуинституционална соработка • Координирање на активностите • Дестигматизација преку кампањи и лобирање
3.11. Бесплатни сервиси за намалување на штети од употреба на дроги	Економски ризик – недостиг на финансии Еколошки ризик – невољна информираност за третманот на материјалите	• Партнерство со бизнис секторот • Партнерство со НВО • Партнерство со медицински институции • Меѓуинституционална соработка

Конкретна цел 4. НАМАЛУВАЊЕ НА СТИГМАТА И ДИСКРИМИНАЦИЈАТА ВО ЈАВНИ, ЗДРАВСТВЕНИ И ОБРАЗОВНИ ИНСТИТУЦИИ И ВО ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА

Активности (што ќе се преземе?)	Ризици	Мерки за ублажување на ризиците
4.1. Проценка на стигмата и дискриминацијата во јавни, здравствени, образовни институции и кај локалното население	Технички ризик – нестручност при подготовка на анкета Економски ризик – недостиг на финансиски средства Социјален ризик – неприфаќање на анкетањето од страна на ранливите групи Политички ризик – променливо влијание на глобализацијата во односот кон КД и СР	Ангажирање на стручни лица во припрема на анкета Алокација на финансиски ресурси Лобирање, кампањи и сл.
4.2. Кампања за намалување на стигма и дискриминација (медиумски спотови, музички хепенинзи, работилници, плакати, флаери, социјални мрежи)	Финансиски ризик – недостиг на финансиски средства Социјален ризик – стигматизација на категориите лица СР и КД зависници во локалната заедница Технички ризик - несоодветни кампањи за одредена категорија лица, несоодветни пораки, графички решенија, содржина видеа ...	• Финансиска поддршка од бизнис секторот • Партнерство со НВО • Лобирање • Поддршка од стручни лица • Зголемување на институционалната одговорност

7. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Конкретна цел 1. Подобрување на соработката и координацијата во локалната заедница			
План за евалуација			
Активности (што ќе се преземе?)	Индикатори за успешноста	Извори на докази	Одговорно лице (кој?)
1.1. Формирање на работна група	Број на членови во групата и претставени институции	Записник од конституирање на групата Список на членови во групата со улога во групата Утврдени активности за секој член на групата	Претставник од Локална самоуправа
1.2. Административни подготовки за функционирање на работната група	Број на работни состаноци Документи за воспоставена соработка Протокол за функционирање на работна група	Записници и извештаи од одржани состаноци Документ за согласност на институциите	Претставник од Виа Вита
1.3. Анализа на правната легислатива	Согледани законски можности и ограничувања	Прилагоден протокол за работасогласно позитивните законски прописи Записници за предлозите за измени и дополнувања на предвидените активности	Претставник од СВР Битола
1.4. Мониторинг на реализацијата на акциониот план	Извештај за реализираните активности	Записници од реализација на секоја активност одделно	Член на работната група за секоја активност посебно

Конкретна цел 2. АКТУЕЛИЗАЦИЈА НА ПОТРЕБАТА ОД ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА КАЈ ОПШТАТА ПОПУЛАЦИЈА СО ВКЛУЧЕНОСТ НА РИЗИЧНИТЕ ГРУПИ

План за евалуација

Активности (што ќе се преземе?)	Индикатори за успешноста	Извори на докази	Одговорно лице (кој?)
2.1. Дистрибуција на информативно – едукативни флаери	Содржина и број на испечатени и дистрибуирани флаери	Испечатени информативно едукативни флаери	Претставник на Локална самоуправа
2.2. Медиумска промоција преку локални медиуми и социјални мрежи	Број на ТВ и радио емисии Посетеност на социјалните мрежи	ТВ и радио емисии Страници на социјални мрежи	Претставник од НВО Виа Вита
2.3. Промоција на превенцијата преку билборди, такси возила, градски автобуси...	Број на билборди, такси возила и градски автобуси со промотивни пораки	Билборди, такси возила и градски автобуси со промотивни пораки	Претставник од СВР Битола
2.4. Организирање ХИВ караван и форум театар	Дистрибуирани промотивни материјали Утврден список на учесници Подготвено сценарио за форум театар	Промотивни материјали Фотографии Видео снимки Список на учесници Сценарио за форум театар	Претставник на Локална самоуправа
2.5. Организирање хуманитарни акции за ризични групи	Број на хуманитарни акции Дефинирана порака Подготвени кутии за донации	Фотографии Кутии за донации Извештај за прибрани средства	Претставник од Бизнес секторот
2.6. Организирање едукативни работилници	Број на работилници Подготвени материјали	Материјали за работилници Фотографии Извештаи	Претставник од Центарот за јавно здравје

Конкретна цел 3. ВКЛУЧУВАЊЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ОД ОПШТИНА БИТОЛА ВО ПОДДРШКА НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА ОД ХИВ/СИДА			
План за евалуација			
Активности (што ќе се преземе?)	Индикатори за успешноста	Извори на докази	Одговорно лице (кој?)
3.1. Реализација на превентивно едукативни програми во формалното образование	Број на предавања Број на едуцирани ученици опфатени со предавањата	Извештаи од реализирани предавања Листа на учесници Фотографии	Претставник од образовен сектор
3.2. Бесплатни гинеколошки прегледи и тестирање	Број на извршени гинеколошки прегледи и тестирања	Листи и извешати од извршени гинеколошки прегледи Листи за евиденција на набевени и употребени тестови	Претставник од Клиничка болница
3.3. Набавка и дистрибуција на кондоми, лубриканти и шприцеви	Број на набавени и дистрибуирани кондоми, лубриканти и шприцеви	Фактури и испратници за реализирани набавки Список на дистрибуирани материјали	Претставник од НВО Виа Вита
3.4. Употреба на медицинска опрема и медицински материјали	Број на прегледи и употребена опрема и медицински материјали	Листа на прегледани лица Извештај за потрошен медицински материјал и употребена опрема	Претставник од здравствен сектор
3.5. Советодавна поддршка на корисниците на програмите	Број на извршени советувања и дадени психо – социјални поддршки	Извештаи од извршени советувања	Претставници од НВО Виа Вита и Центарот за социјални работи

3.6. Идентификување на КД и СР и нивно упатување во НВО	Број на идентификувани и упатени КД и СР	Листа со број на идентификувани и упатени КД и СР	Претставници од СВР Битола и Метадонски центар
3.7. Собирање, складирање и уништување на медицинскиот отпад	Соодветен простор за складирање, соодветен транспорт и соодветно уништување на медицинскиот отпад Количина на соодветно третиран медицински отпад	Извештај за собран, складиран и уништен отпад Фотографии	Претставник од јавното комунално претпријатие
3.8. Развивање механизми за ресоцијализација на корисниците на програмите	Број на извршени советувања и дадени психо – социјални поддршки	Извештај за извршени советувања и дадени третмани	Претставник од Центарот за социјални работи
3.9. Реализација на теренско ХИВ тестирање	Број на клиенти тестирани за ХИВ преку теренските ДДСТ центри Број на советувани клиенти за ХИВ инфекција /дроги преку теренските ДДСТ центри	Листи на тестирани и советувани клиенти за ХИВ и дроги преку теренските ДДСТ центри	Претставник од Центарот за јавно здравје
3.10. Бесплатни здравствени прегледи, социјални услуги и едукација за КД и СР	Број на индивидуални советувања Број на здравствени прегледи	Извештај за реализирани здравствени прегледи, социјални услуги и едукативни активности	Претставници од Центарот за јавно здравје и Центарот за социјални работи
3.11. Бесплатни сервиси за намалување на штети од употреба на дроги	Опфатени 50% од ЛИД	Листа на лица кои ги посетуваат сервисите Извештај со број на доделена и разменета опрема	Претставник од Метадонски центар

Конкретна цел 4. НАМАЛУВАЊЕ НА СТИГМАТА И ДИСКРИМИНАЦИЈАТА ВО ЈАВНИ, ЗДРАВСТВЕНИ И ОБРАЗОВНИ ИНСТИТУЦИИ И ВО ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА			
План за евалуација			
Активности (што ќе се преземе?)	Индикатори за успешноста	Извори на докази	Одговорно лице (кој?)
4.1. Проценка на стигмата и дискриминацијата во јавни, здравствени, образовни институции и кај локалното население	Наоди од анкетирање	Извештај од спроведено анкетирање	Претставник од образовен сектор
4.2. Кампања за намалување на стигма и дискриминација (медиумски спотови, музички хепенинзи, работилници, плакати, флаери, социјални мрежи)	Број на лица информирани преку кампањата за намалување на стигма и дискриминација Број на испечатени и дистрибуирани информативно -едукативни материјали според целни групи Број на снимени спотови Број на реализирани концерти Број на одржани работилници Број на обучени учесници Број на тестирања Број на членови на групи/лајкови	Извештај од теренски работници Испечатени материјали Видео снимки Договори со медиумски куќи Извештаи од работилници Листи на учесници Извештаи од тестирања Социјални мрежи	Претставник на локална самоуправа – член на комисија за здравство

8. ИЗГОТВУВАЧИ НА АКЦИОНИОТ ПЛАН

Предлог Акциониот план го изготви работна група од Општина Битола, составена од претставници од релевантните институции и организации, владини и невладини, во чиј делокруг се младите и ХИВ/СИДА проблемите: локалната самоуправа преку повеќе сектори и одделенија, здравствените организации преку претставник од Центарот за јавно здравје и претставници од Клиничката болница и од Метадонскиот центар, претставници на КПУ Затвор од Битола, образовниот сектор преку претставник од средните училишта, претставник на Црвен Крст, претставници на СВР Битола од секторот за превенција и претставници на НВО ВИА ВИТА и НВО ИПГ.

9. УСВОЈУВАЊЕ